

21
πρωτοβουλία
1821-2021

“
...αυτές
οι μέρες θα
περάσουν.
Θα γίνουν
ιστορία!”

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

27-30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Επιδημίες:
Μια διαχρονική
απειλή,
μια πρόκληση
για το μέλλον.

Συμπόσιο στο πλαίσιο επετειακών δράσεων της
«Πρωτοβουλίας 1821-2021», με την συνεργασία
του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ
του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών/
Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών
του «Κύκλου Ιδεών»
και τη συμβολή του King's College London.

παρακολουθήστε
on
line
διαδικτυακά*

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

“...αυτές
οι μέρες θα
περάσουν.
Θα γίνουν
ιστορία!”

Συνδιοργάνωση:

100
ΧΡΟΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΑΣΤΕΡ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

κύκλος ιδεών
για την εθνική ανασυγκρότηση

πρωτοβουλία
1821-2021

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΟΥΣΙΑ & ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ
MAROUSA V. VARDOLAKIS FOUNDATION

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
Α.Κ. ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

Κ@Λ
ΙΔΡΥΜΑ
ΑΙΚ. ΑΓΕΡΩΝΗΣ
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

ΙΔΡΥΜΑ
• ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΕΧΝΩΝ
& ΠΟΤΙΣΤΙΚΗΣ
B & M
ΘΕΟΧΑΡΑΚΗ

Κοινοφελές Ίδρυμα
Ιωάννη Σ. Λάτση

Α.Κ. ΑΓΕΡΩΝΗΣ

ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΑΣΙΛΗ & ΚΑΡΜΕΝ
ΚΟΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ
ΜΠΟΔΟΣΑΚΗ

ΙΔΡΥΜΑ
ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ε.Α.
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΠΡΩΤΗΤΙΚΟΥ ΕΡΙΟΥ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΝΙΚΑΝΗ Ν. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΙΟΚΑΛΩ

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΟΝΑΣΣΙΔΟΥ

ONASSIS
FOUNDATION

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ | Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον.
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

16.45-17.00 **Εισαγωγική Παρέμβαση**
Ιωάννης Μάνος
Σύμβουλος στην Εθνική Τράπεζα & Συντονιστής
της «Πρωτοβουλίας 1821-2021»

17.00-19.10 «ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ»

17.00-17.25 **Keynote speaker:**
Prof. John R. McNeill
History Department, Georgetown
University, Washington DC

COVID-19 in historical context:
Ten thousand years of health and disease

Συντονίστρια:
Μαρία-Χριστίνα Χατζιωάννου
Διευθύντρια Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών
Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών/ΕΙΕ

17.20-17.40 **Στρογγυλή τράπεζα:**
Κατερίνα Γαρδίκια
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας
και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

Αναζητήσεις στο παρελθόν στον καιρό της
πανδημίας. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.

17.40-17.55 **Prof. Josep Lluís Barona Vilar**
History of Science, Facultat de Medicina
Universitat de València

Health alarm and health care system:
Lessons from history

17.55-18.10

Θανάσης Μπαρλαγιάννης
Επιστημονικός Συνεργάτης, Τμήμα Ιστορίας
και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

Η πρακτική της καραντίνας στη
νεοελληνική ιστορία (19ος -20ός αι.)

18.10-18.25

Γιάννης Στογιαννίδης
Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Αρχαιολογίας,
Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων
Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σε αναζήτηση ενός συστήματος υγείας.
Κράτος και ιδιώτες στον αντιφυματικό
αγώνα (1900-1940)

18.25-18.40

Κώστας Τσιάμης
Ιατρός, Τμήμα Δημόσιας και Ενιαίας Υγείας,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Η επιδημία του δάγγειου πυρετού στην
Ελλάδα (1927-28) και η εθνική
υγειονομική μεταρρύθμιση

18.40-18.55

Δρ. Μαρία Μάνδουλα-Κουσούνη
Ιατρός, Ιστορικός, Πρόεδρος Ιατροχειρουργικής
Εταιρείας Κέρκυρας

Ιστορία των εμβολίων και του
αντιεμβολιαστικού κινήματος

18.55-19.10

Έφη Πουλάκου-Ρεμπελάκου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ιατρική Σχολή,
ΕΚΠΑ

Η διαχρονικότητα των δεισδαιμονιών στις
πανδημίες

19.10-19.40

Συζήτηση-Συμπέρασμα

πέμπτη
28

ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Σε συνεργασία με τον:
ΚΥΚΛΟ ΙΔΕΩΝ

17.00-20.00 μ.μ.
(EET - GR) / 4:00 μ.μ.
(CET)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ | Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

17.00-20.00 «ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ & ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ»

16.45-17.00

Συντονιστής:
Ευάγγελος Βενιζέλος
πρώην Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης &
Υπουργός Εξωτερικών
Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, ΑΠΘ

Στρογγυλή τράπεζα:
Γεώργιος Γεραπετρίτης
Υπουργός Επικρατείας

Λίνος - Αλέξανδρος Σισιλιάνος
πρώην Πρόεδρος ΕΔΔΑ

Μιχάλης Πικραμένος
Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου
της Επικρατείας

Λίλιαν Μήτρου
μέλος του ΕΣΡ

Χριστίνα Ακριβοπούλου
Διδάκτωρ Συνταγματικού Δικαίου

Eastern European Summer
Time (UTC +2) zone

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΤΕ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ: www.protovoulia21.gr

Πρωτοβουλία21

[protovoulia21](https://www.facebook.com/protovoulia21)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ | Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον.
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

17.00-18.30 «COVID-19 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ & ΑΠΟΚΡΙΣΗ, ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΦΑΣΗ»

Συντονιστής:
Τάκης Παναγιωτόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής Δημόσιας Υγείας / Υγείας του Παιδιού Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, Μέλος της «Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για COVID-19»*

17.00-17.15 **Στρογγυλή τράπεζα: Σωτήριος Τσιόδρας**
Καθηγητής Παθολογίας-Λοιμώξεων, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Μέλος της «Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για COVID-19»

Η εξέλιξη της νόσου COVID-19 στην Ελλάδα και διλήμματα επικοινωνίας

17.15-17.30 **Χαράλαμπος Γώγος**
Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, Μέλος της «Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για COVID-19», Member of the working group of the Health Security Committee (EU) on clinical management on COVID-19

Χαρακτηριστικά της νόσου COVID-19 και θεραπευτικά διλήμματα εν μέσω πανδημίας από μια νέα νόσο

17.30-17.45 **Άγγελος Πεφάνης**
Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Κλινικής Παθολογικής-

Λοιμώξεων Α΄, Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία»

Η πανδημία COVID-19 στην Ελλάδα και η απόκριση του Εθνικού Συστήματος Υγείας

17.45-18.00 **Ανδρέας Μεντής**
Κλινικός Μικροβιολόγος, Διευθυντής Εργαστηρίων Δημόσιας Υγείας, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, Μέλος της «Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για COVID-19»

Τι εξετάσεις διαθέτουμε για τη διάγνωση της νόσου COVID-19 και την παρακολούθηση της πανδημίας

18.00-18.15 **Θεόδωρος Λύτρας**
Επίκουρος Καθηγητής Δημόσιας Υγείας, Ιατρική Σχολή Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Επιδημιολογικά χαρακτηριστικά της νόσου COVID-19 και η σημασία τους για τον έλεγχο της πανδημίας

18.15-18.30 **Καρολίνα Ακινόσογλου**
Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, Υπεύθυνη πτέρυγας COVID-19 Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών

Η ανάγκη, τα προβλήματα και τα ηθικά διλήμματα για διενέργεια κλινικών δοκιμών στη διάρκεια της πανδημίας

18.30-19.00 **Συζήτηση-Συμπέρασμα**

* Επιτροπή Εκτάκτων Περιστατικών Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες Υπουργείου Υγείας.

παρασκευή
29

ΙΑΤΡΙΚΗ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ

(2η ημέρα)

Σε συνεργασία με το:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΑΣΤΕΡ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ | Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον.
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

19.15-20.15 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Συντονιστής:

Ηλίας Κούβελας

Ομότιμος Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Πατρών

19.15-19.45

Μανόλης Κογεβίνας

MD, Ph.D. Scientific Director, Severo
Ochoa-ISGlobal, Barcelona Institute for
Global Health, Barcelona, Spain

Μια πλανητική προοπτική για το COVID-19
και την ανθρώπινη υγεία

19.15-20.15

Γιώργος Ν. Παυλάκης

M.D., Ph.D. Chief, Human Retrovirus
Section, Vaccine Branch Center for Cancer
Research National Cancer Institute

Ιστορική τοποθέτηση της πανδημίας
Κορωνοϊού: Όλα τριγύρω αλλιάξανε,
ή, όλα τα ίδια μένουν;

100
ΧΡΟΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΑΣΤΕΡ

Eastern European Summer
Time (UTC +2) zone

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΤΕ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ: www.protouvoulia21.gr

Πρωτοβουλία21

[protouvoulia21](https://www.facebook.com/protouvoulia21)

σάββατο
30

ΙΑΤΡΙΚΗ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ

(2η ημέρα)

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ

Με τη συμβολή του:

KING'S COLLEGE
LONDON

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ | Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

15.00-16.10 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Συντονίστρια:
Δρ. Φωτεινή Στυλιανοπούλου
Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ελληνικού Ινστιτούτου
Παστέρ

15.00-15.35 Prof. Stewart T. Cole
Γενικός Διευθυντής Ινστιτούτου Παστέρ
Παρίσι

Ιστορία δύο πανδημιών

15.35-16.10 Prof. Adrian Hill
Professor of Human Genetics, Oxford
University; Director of the Jenner Institute
Co-Director, Oxford Martin Programme of
Vaccines

16.30-18.50 «ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ & ΠΑΝΔΗΜΙΑ: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ COVID-19»

**16.30-17.10 Keynote speaker:
Professor Sir Simon Wessely**
Regius Professor of Psychological Medicine
King's College London

Επιπτώσεις στη Ψυχική Υγεία από τον
COVID-19

Στρογγυλή τράπεζα:

Συντονιστής:
Νίκανδρος Μπούρας
Ομότιμος Καθηγητής Ψυχιατρικής, King's
College, London

17.10-17.30 Αργυρώ Βατάκη
Επίκουρη Καθηγήτρια Ψυχολογίας, Πάντειο
Πανεπιστήμιο

Η αντίληψη του χρόνου και η COVID-19

17.30-17.50 Δημήτριος Δικαίος
Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ

Η επίδραση της επιδημίας COVID-19 στην
ποιότητα του ύπνου

17.50-18.10 Κατερίνα Φωτοπούλου
Καθηγήτρια στην Ψυχοδυναμική
Νευροεπιστήμη, University College, London

Σωματική επαφή κατά την επιδημία
COVID-19

18.10-18.30 Ελένη Λαζαράτου
Καθηγήτρια Παιδοψυχιατρικής ΕΚΠΑ

Επιπτώσεις της απομόνωσης του Covid-19
στα παιδιά και εφήβους

18.30-18.50 Δημήτρης Πλουμπίδης
Ομότιμος Καθηγητής Ψυχιατρικής ΕΚΠΑ

Πρόληψη και θεραπευτική αντιμετώπιση
ψυχικών προβλημάτων στην πανδημία

Eastern European Summer
Time (UTC +2) zone

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΤΕ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ: www.protouvoulia21.gr

Πρωτοβουλία21

protouvoulia21

πρωτοβουλία
1821-2021

“ Διεθνές Διεπιστημονό Συμπόσιο:
Επιδημίες:
Μια διαχρονική
απειλή, μια πρόκληση
για το μέλλον. ”

Συνδιοργάνωση:

100
ΧΡΟΝΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΠΑΣΤΕΡ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

κύκλος ιδεών
για την εθνική ανασυγκρότηση

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΒΙΝΟΥ
MARIANNA V. VARDINOYANNIS FOUNDATION

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1954

ΙΔΡΥΜΑ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
& ΜΟΥΣΙΚΗΣ
B & M
ΘΕΟΧΑΡΑΚΗ

ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΑΣΙΛΗ & ΚΑΡΜΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ & ΠΟΙΟΤΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ίδρυμα Λαμπράκη

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
Α.Κ. ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

Κ
@Λ
ΙΔΡΥΜΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

Κοινοφελές Ίδρυμα
Ιωάννη Σ. Λάιτον

ΙΔΡΥΜΑ
Α.Γ. ΛΕΒΕΝΤΗ

ΙΔΡΥΜΑ
ΜΠΟΛΟΣΑΚΗ

ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΡΑΒΕΛΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΥΛΙΔΗ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΙΟΧΑΛΚΟ

ONASSIS
FOUNDATION